

ikke nødvendigvis er en forpligtelse at komme med en dagsorden, og det er nødvendigvis heller ikke det, der skal til, for at vi kan få en seriøs og grundig debat. Derfor har vi denne gang afstået fra at komme med en dagsorden.

I hvert fald kan vi ikke støtte en dagsorden, der går ind for nationale støtteordninger. Vi mener, vejen frem er, at vi lempet nogle af de omkostninger, især de omkostninger, som landbrugserhvervet har, der stiller dem ulige i konkurrencen i forhold til dem, som vi er på markerne sammen med, og det gør vi bedst ved at lette omkostningerne frem for at komme med nationale støtteordninger.

(Kort bemærkning).

Lene Espersen (KF):

Hr. Keld Albrechtsen nævnte fra talerstolen før, at vi skulle gå ind for et bæredygtigt landbrug. Jeg vil da gerne spørge hr. Keld Albrechtsen, hvad det er for en bæredygtighed, han taler om. Er det økonomisk, økologisk, eller er det bare noget ideologisk, hr. Keld Albrechtsen taler om?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil gerne til det sidste spørgsmål sige, at det, jeg taler om, er såvel en økonomisk som en økologisk bæredygtig udvikling i landbruget og også en socialt bæredygtig udvikling af hensyn til levevilkårene for dem, som er beskæftiget i landbruget. Der er altså en helhed i det, som vi ser.

Vi kan altså ikke se anden mulighed, end at disse mange midler, som jo i dag gives primært i EU-støtteordninger, omlægges. Og som følge af den udvikling, der er i gang i EU og i GATT, må det blive nationale støtteordninger. Vi tror ikke på disse kortsigtede forslag om skattelettelse, som Venstre stiller. Vi mener, at de lægger op til spekulation i jord og fast ejendom. Vi mener ikke, at de medfører en målrettet omstilling i økologisk retning, men at de kun bliver en form for spredt tilskud, som endda kan give anledning til spekulation og øge de sociale skævheder, også inden for landbruget.

Derfor mener vi, at disse forslag er forfejlede. De tjener nemlig ikke det formål at opnå en såvel økonomisk som økologisk bæredygtig udvikling i vores landbrug. De er kortsigtede, de er forfejlede, og de virker ikke præcist i forhold til målet, som vi alle sammen er enige om, nemlig denne omstilling af landbruget. Det er derfor, vi foreslår denne dagsorden. Og jeg har

da fuld forståelse for, hvis man ikke har været klar til på nuværende tidspunkt at stille et forslag fra Venstres side. Det er jo vanskelige problemer. Vi giver så bare vores bidrag til, at vi kommer i gang med den debat.

Erling Christensen (S):

Set i bakspejlets klare lys er jordbrugserhvervets og landbrugets generelle økonomiske situation betydelig bedre i dag end for 2 år siden, da finansloven for 1993 blev vedtaget med hensigtserklæringen om, at da GATT-aftalen ville nødvendiggøre en omstilling i dansk landbrug, måtte der forudses behov for omstillingsstøtte i de kommende år. Og støtte er der givet – i høj grad og i stor udstrækning. Landbrugets vilkår og forhold har lige siden stået højt på den politiske dagsorden.

Socialdemokratiet støttede høsttabsordningen efter den tørre 1992-sommer, og kun et par måneder efter regeringsskiftet for 2 år siden lavede den daværende landbrugsminister 6. april-aftalen med landbrugets organisationer.

Store dele af aftalen er gennemført. Gældssanereringen, har vi hørt, har betydet stor lettelse for landbruget. Den lavere rente har ført til låneomlægninger af betydelig størrelse og også til betydelige lettelse. Med finansloven i år har vi givet lettelse på gave- og arveafgiftsområdet på 250 mio. kr., og der er løfter om 500 mio. kr. i de kommende år, alle sammen lettelse, der er kommet inden GATT-aftalens endelige igangsætning her til sommer.

Omlægningen af EU's landbrugsstøtte fra produktionsstøtte til direkte støtte har også været med til at forøge den enkelte landmands indkomst det seneste år, som har været et godt år for landbruget. Det viser de foreløbige regnskabsstal, som også viser gode prognoser og stigende indtægter for landbruget det kommende år. Ja, man kan i nogle kredse i landbruget mærke en begyndende frygt for at skulle til at betale skat nu.

Med GATT-aftalen får Danmark mulighed for at opretholde vores position på eksportmarkedet og også for at finde nye markeder og dermed sikre, at vi kan opretholde produktionen. Vi har set, at svinekødsafsætningen til tredjelande uden EU-restitutioner er steget meget – med omkring en tredjedel – de seneste år. Desværre har vi også set direkte konkurrence på de markeder mellem danske fødevarer virksomheder med lavere priser til følge. Det er uheldigt.